

Radosław Swigon

**TEMATYCZNY
SŁOWNIK
POLSKO-ANGIELSKI**

WYDANIE DRUGIE

 enset
wydawnictwo
www.enset.pl

© Copyright by Radosław Swigon

Konsultacja językowa:
Roy Haworth (Wielka Brytania)

Współpraca:
Michelle Bebee
Eliza Saroma

W nagraniu udział wzięli: Roy Haworth, Michelle Bebee.

Nagrania dokonano w studiu Pro-Media, ul. Sienkiewicza 9, Tarnobrzeg, tel. 015 823-68-48,
e-mail: studio@wygrajsukces.com.pl

Realizator dźwięku: Jarosław Piątkowski

Ilustracje (str. 10, 20, 31, 39, 51, 59, 69, 80, 98, 108, 115, 122, 128, 141, 154, 163, ich
kopie w spisie treści oraz ikona nagranej wymowy):
Eliza Saroma, Studio PROUM, www.proum.com

Ilustracje na okładce: przód, od góry - Tower Bridge (Londyn), budynek opery (Sydney), budka
telefoniczna (Londyn), Statua Wolności (Nowy Jork), Big Ben (Londyn); tył, od góry - angielska
taksówka, Biały Dom (Waszyngton), autobus piętrowy (Londyn), Wielki Kanion (USA).

Większość słów i zwrotów pochodzi z książki *Przewodnik po nowej maturze z języka
angielskiego*, wydanie IV, ENSET 2007.

Wydawnictwo ENSET
www.enset.pl
e-mail: poczta@enset.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość publikacji nie może być
reprodukowana bez wcześniejszej zgody wydawcy.

Pamiętaj! Powielanie (np. poprzez kserowanie) i rozpowszechnianie (czyli
m. in. przekazywanie uczniom) utworów objętych prawem autorskim
jest nielegalne. Postępuj etycznie i zgodnie z prawem. Nie zabijaj książek!

Bydgoszcz 2008
Wydanie II

ISBN 978-83-924324-7-0

ISBN 978-83-924324-8-7 – płyta CD (dodatek bezpłatny)

Druk i oprawa:
Drukarnia Sprint
ul. Ludwikowo 7, Bydgoszcz

Spis treści

<i>Tematyczny indeks hasel</i>	184
<i>Oznaczenie symboli</i>	8
<i>Przedmowa</i>	9

1. Człowiek

A. Dane personalne	10
B. Wygląd zewnętrzny	11
C. Cechy charakteru	14
D. Uczucia i emocje	15
E. Przydatne zwroty	16
F. Opis osoby	17
G. Problemy etyczne*	18
H. <i>Dialog</i> : spotkanie na ulicy	19

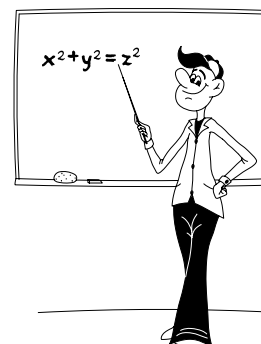
2. Dom

A. Miejsce zamieszkania	20
B. Opis domu i pomieszczeń	21
C. Wyposażenie pomieszczeń	23
D. Wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania*	24
E. Przydatne zwroty	25
F. <i>Dialog</i> : wynajęcie mieszkania	27
G. <i>Dialog</i> : sprzedaż domu	28
H. <i>Dialog</i> : przeprowadzka	29

3. Szkoła

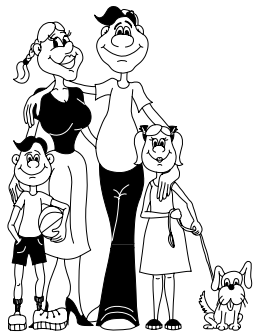
A. Przedmioty nauczania	31
B. Oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne	32
C. Przydatne zwroty	34
D. System oświaty*	35
Wielka Brytania	35
Stany Zjednoczone	35
E. <i>Dialog</i> : zebranie z rodzicami	36

4. Praca

- A. Popularne zawody i związane z nimi czynności 39
- B. Warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy* 43
- C. Przydatne zwroty 45
- D. *Dialog*: rozmowa telefoniczna w sprawie pracy 47
- E. *Dialog*: rozmowa kwalifikacyjna 48

5. Życie rodzinne i towarzyskie

- A. Okresy życia, życie 51
- B. Członkowie rodziny - patrz: pkt 1A (str. 10)
Czynności życia codziennego
- patrz: pkt 2E (str. 25)
- C. Formy spędzania czasu wolnego 54
- D. Święta i uroczystości (styl życia) 56
- E. Konflikty i problemy* 58

6. Żywnienie

- A. Artykuły spożywcze 59
- B. Przygotowanie potraw 62
Przykładowy przepis 63
- C. Posiłki 64
- D. Lokale gastronomiczne 66
- E. Diety* 67
- F. *Dialog*: zamawianie posiłku 67

7. Zakupy i usługi

- A. Rodzaje sklepów 69
- B. Towary 70
- C. Sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług 70
- D. Reklamacja*, środki płatnicze*, banki*, ubezpieczenia* 74
- E. *Dialog*: kupowanie produktu 76
- F. *Dialog*: reklamacja towaru 77
- G. *Dialog*: zakładanie konta w banku 78

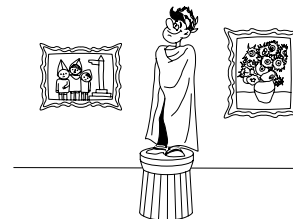

8. Podróżowanie i turystyka

- A. Środki transportu 80
 - Pojazdy 80
 - Droga 82
 - Pociąg, autobus, dworzec 83
 - Samolot 84
 - Statek 84
 - Komunikacja miejska 85
 - Wyrażenia 85
- B. Baza noclegowa, informacja turystyczna ... 86
- C. Wycieczki, zwiedzanie 88
- D. Wypadki i awarie 89
- E. *Dialog*: kupowanie biletu 90
- F. *Dialog*: wynajęcie pokoju hotelowego ... 92
- G. *Dialog*: wskazywanie drogi 93
- H. *Dialog*: zatrzymanie przez policję 94
- I. *Dialog*: zepsuty samochód 95

9. Kultura

- A. Podstawowe dziedziny kultury oraz uczestnictwo w kulturze 98
 - Kino 98
 - Teatr 99
 - Literatura 100
 - Muzea 102
 - Muzyka 103
 - Radio i telewizja 104
- B. Twórcy i ich dzieła, patrz: pkt 15D (str. 157)
- C. *Dialog*: zaproszenie do kina 106

10. Sport

- A. Popularne dyscypliny sportu 108
- B. Sprzęt sportowy, imprezy sportowe 109
- C. Sport wyczynowy*, sporty ekstremalne* ... 112
- D. *Dialog*: zapisanie się do klubu sportowego .. 112

11. Zdrowie

- A. Higieniczny tryb życia, podstawowe schorzenia i ich objawy 115
- B. Leczenie chorób 118
- C. Niepełnosprawni, uzależnienia 119
- D. Przyczyny schorzeń*, system ochrony zdr.* ... 120
- E. *Dialog*: rozmowa z lekarzem 120

12. Nauka i technika

- A. Odkrycia naukowe, wynalazki 122
- B. Obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych
Telefon/Komputer/Internet 123
- C. Współczesne środki przekazu i przetwarzania informacji* 126
- D. *Dialog*: rozmowa telefoniczna 126

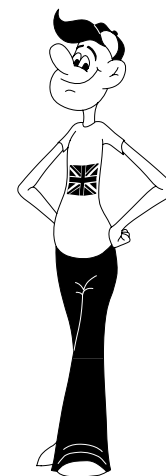
13. Świat przyrody

- A. Klimat, pogoda 128
Prognoza pogody 130
- B. Świat roślin 130
- C. Świat zwierząt 132
Owady 132
Ryby, płazy i gady 132
Ptaki 133
Ssaki 133
- D. Krajobraz 135
- E. Zagrożenie i ochrona środ. naturalnego 136
- F. Klęski żywiołowe 138
- G. Przestrzeń kosmiczna* 139

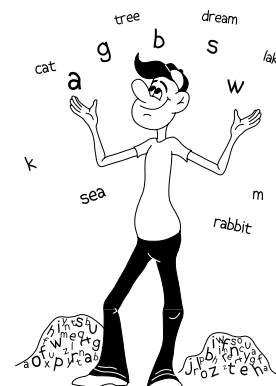
14. Państwo i społeczeństwo

- A. Struktura państwa, urzędy 141
Kontynenty, państwa i miasta 143
- B. Organizacje międzynarodowe 144
- C. Konflikty wewnętrzne i międzynarodowe .. 144
- D. Przestępczość 146
- E. Polityka społeczna*, partie i politycy*, kościoły i religie*, gospodarka* 148
- F. *Dialog*: wybory 151

15. Elementy wiedzy o krajach anglojęzycznych

- A. Wielka Brytania 154
- B. Stany Zjednoczone 155
- C. Australia 156
- D. Zestawienie wybranych twórców anglojęzycznych i ich dzieł* 157
Wielka Brytania
Literatura 157
Muzyka 158
Film 158
Stany Zjednoczone
Literatura 159
Muzyka 160
Film 160

16. Dodatkowe słownictwo

- A. Zwroty grzecznościowe 163
- B. Liczebniki 165
- C. Przyimki 167
- D. Spójniki 168
- E. Zaimki 169
- F. Określanie czasu 171
Godziny 171
Dni tygodnia 173
Miesiące 173
- G. Słownictwo brytyjskie i amerykańskie - różnice 174
- H. Podstawowe czasowniki nieregularne 176
- I. Pozostałe czasowniki nieregularne 179

**zagadnienia oznaczone gwiazdką obowiązują na poziomie rozszerzonym matury z języka angielskiego.*

Indeks hasel 184

Formularz zamówienia 205

Inne publikacje 206

Oznaczenie symboli

sth = something (coś, czegoś...), należy wstawić zamiast *sth* rzeczownik

sb = somebody (ktoś, kogoś...), należy wstawić zamiast *sb* osobę

someone = należy wstawić zamiast *someone* osobę

one's = (czyjeś), należy wstawić zamiast *one's* zaimek
(np. my-mój, your-twój, his-jego, her-jej, our-nasz, your-wasz, their-ich)

am. = American English, użycie amerykańskie

pot. = użycie potoczne, zazwyczaj w mowie

oneself = należy wstawić odpowiednią formę zaimka
(dla I-myself, you-yourself, he-himself, she-herself, we-ourselves,
you-yourselves, they-themselves)

36a.mp3 długość nagrania: 08:37

= nazwa pliku / długość nagrania – minuty:sekundy

⬇ 01:45 = długość nagrania do tego miejsca (minuty:sekundy)

Przedmowa

Niniejsza publikacja przeznaczona jest dla wszystkich, którzy chcą poszerzyć zasób swojego słownictwa. Słownik zawiera kilka tysięcy słów i zwrotów ułożonych tematycznie, których wymowa nagrana jest na płycie kompaktowej w formacie mp3. Wyrazy czyta Roy Haworth – rodowity Anglik, nauczyciel akademicki. Możliwość wysłuchania wszystkich wyrazów na pewno ułatwi opanowanie ich wymowy. Umieszczenie często występujących ze sobą słów w obrębie jednego hasła umożliwi szybsze ich zapamiętanie. Ułatwieniem dla przyszłych maturzystów jest ułożenie tematów zgodne z katalogiem zagadnień maturalnych. Ponadto w słowniku znalazł się dwujęzyczny, tematyczny indeks hasel, który zdecydowanie uprości znalezienie słownictwa na dany temat. Całości dopełniają przykładowe dialogi dotyczące typowych sytuacji z życia codziennego oraz dodatkowe zestawienia gramatyczne.

Życzę powodzenia w nauce języka angielskiego.

Autor

kości / kości człowieka, zwierzęcia	dice / bones
rzucić kości	to roll the dice
puzzle	jigsaw (puzzle)
rzutki	darts
szachy	chess
zabawa w chowanego	hide-and-seek
zagadki / zgadywanki	riddles / quiz
oszukiwać / oszust	to cheat / cheat
przegrać / przegrywający	to lose / loser
osoba, która nie umie przegrywać	bad loser
wygrać / zwycięzca	to win / winner
rzucić monetę / Orzeł czy reszka?	to toss a coin / Heads or tails?

➡ **Patrz również:** popularne dyscypliny sportu, pkt 10A, str. 108.

5d.mp3 długość nagrania: 04:30

Święta i uroczystości (styl życia)

święto państwowe/kościelne	national holiday/religious holiday
święto (rel.)	feast (day)
Nowy Rok	New Year's Day
dzień św. Walentego (14 lutego)	St. Valentine's Day
Niedziela Palmowa	Palm Sunday
Święta Wielkanocne	Easter
Poniedziałek Wielkanocny	Easter Monday
1 Maja	1st May, May Day
3 Maja (Polska)	Constitution Day
Dzień Matki (26 maja)	Mother's Day
Dzień Ojca (23 czerwca)	Father's Day
Święto Niepodległości (USA, 4 lipca)	Independence Day
Święto Pracy (USA, pierwszy poniedziałek września)	Labor Day
Wszystkich Świętych (Polska)	All Saint's Day
Święto Dziękczynienia (USA, czwarty czwartek listopada)	Thanksgiving Day
Wigilia Bożego Narodzenia	Christmas Eve
Boże Narodzenie (25, 26 XII)	Christmas

dzień Bożego Narodzenia	Christmas Day
26 XII (Anglia)	Boxing Day
Wesołych Świąt (Bożego Narodzenia)!	Merry Christmas!
sylwester (31 grudnia)	New Year's Eve
imieniny	name day
urodziny / obchodzić urodziny	birthday / to celebrate a birthday
przyjęcie, impreza	party, <i>potocznie</i> : a do, a get-together
rocznica / rocznica ślubu	anniversary / wedding anniversary

Christmas (Boże Narodzenie)

⬇ 01:55

Święty Mikołaj	Santa (Claus), Father Christmas
choinka	Christmas tree
kartki świąteczne	Christmas (greetings) cards
kolędy / kolędnicy	(Christmas) carols / carol-singers
pasterka, msza o północy	midnight mass
dzielić się opłatkiem	to share holy wafers
ozdabiać / ozdoby	to decorate / decorations
lameta (ozdoby choinkowe)	tinsel
ostrokrzew	holly
renifer	reindeer
sanie	sleigh
siano	hay
świeczki	candles

Easter (Święta Wielkanocne)

⬇ 03:01

Wielki Tydzień	Holy Week
Zmartwychwstanie	the Resurrection
jajka wielkanocne, pisanki	Easter eggs
post / pościć	fast / to fast
symboliczne, małe prezenty	small presents

⬇ 03:22

Opis uroczystości lub święta

The feast/celebration I like best is...

Święto, które/Uroczystość, którą lubię najbardziej...

05:53

kwaśny
 pikantny
 słodki
 słony
 smaczny / wyśmienity

Smak (taste)

sour
 spicy
 sweet
 salty
 tasty / delicious

dobry / niedobry

good / bad

świeży

fresh

spleśniały

mouldy, *am.* moldy

jest zepsute / zepsuło się

it's off / it's gone off

okropny, straszny / bez smaku

awful, terrible / tasteless, bland

obrzydliwy, wstrętny

disgusting

Jak to smakuje?

What does it taste like?

Jest dobre/niedobre.

It tastes good/bad.

Wygląda ładnie/nieładnie.

It looks good/bad.

Ładnie pachnie. / Śmierdzi.

It smells good. / It smells bad.

6d.mp3 długość nagrania: 01:27

Lokale gastronomiczne

➡ **Patrz również:** dialog – zamawianie posiłku (6F, str. 67).

bar szybkiej obsługi, restauracja *fast food* fast food restaurant

bar

bar

kawiarnia

café, coffee house, coffee shop

knajpa, speluna

joint

pizzeria

pizzeria

pub

pub, alehouse

restauracja

restaurant

stołówka

canteen, cafeteria

zajazd

inn

cena

price

jadłospis, menu

menu

kelner / kelnerka

waiter / waitress

kucharz

cook

napiwek

tip

dać komuś napiwek

to give *someone* a tip, to tip *someone*

rachunek

bill, *am.* check

6e.mp3 długość nagrania: 01:17

Diety - poziom rozszerzony

być na diecie

to be on a diet

prowadzić zdrowy styl życia

to have a healthy lifestyle

regularnie ćwiczyć

to take regular exercise

kuchnia (narodowa)

cuisine

środki konserwujące

additives and preservatives

tracić na wadze

to lose weight

przybierać na wadze

to put on weight, to gain weight

wegetarianin / danie wegetariańskie

vegetarian / vegetarian dish

mieć dużo/moło tłuszczu/białka

to be high/low in fat/protein

zawierający dużo/moło kalorii

high/low in calories

to have a high/low calorie content

być na diecie niskokalorycznej

to be on a low-calorie diet

6f.mp3 długość nagrania: 00:55

Dialog: zamawianie posiłku (Ordering a Meal)

Waiter: Hi!

Rebecca: Hello, can I have a menu, please?

Waiter: Sure. Here you go!

Rebecca: Oh, thanks!

(...)

Waiter: Excuse me, are you ready to order?

Rebecca: Yeah, I'll have a chicken salad, please.

Waiter: Anything to drink with that?

Rebecca: Erm, I think I'll have a glass of mineral water.

13. ŚWIAT PRZYRODY: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna*

13a.mp3 długość nagrania: 06:59

Klimat, pogoda

pogoda / zmienna pogoda	weather / unsettled weather
deszczowa pogoda / kałuża	rainy weather / puddle
prognoza pogody	weather forecast
mapa pogody	weather chart
błyskawica / grzmot, grzmieć	lightning / thunder
burza / burza śnieżna	storm / blizzard
chmura	cloud
deszcz	rain
silny/słaby deszcz	heavy rain/light rain; (przelotny deszcz) shower
klimat	climate

ostry/umiarkowany/łagodny klimat	harsh/moderate/mild climate
księżyc / planeta / gwiazda	moon / planet / star
lód / lodowaty, oblodzony	ice / icy
mgła / jest mgliście	fog / it's foggy
	mist / it's misty
mżawka, drobny deszcz	drizzle
pada drobny deszcz	it's spotting
niebo	sky
<coś> nie ma granic (powiedzenie)	The sky's the limit.

pora roku	season
wiosna	spring
lato	summer
jesień	autumn, am. fall
zima	winter

powietrze	air
słońce	sun
słońce wschodzi/zachodzi	the sun is rising/setting
wschód słońca/zachód słońca	sunrise / sunset
stopień / jest 20 stopni Celsjusza	degree / it's 20 degrees Celsius
susza / suchy	drought / dry
śnieg / chlupa	snow / slush
tęcza	rainbow
wiatr / bardzo silny wiatr	wind / very strong wind
wilgotno / wilgotność	humid / humidity
wysoka/niska temperatura	high/low temperature
wyż / niż	high pressure / low pressure
zero / 5 stopni poniżej zera	zero / 5 degrees below zero
zimno / ciepło	cold / hot

03:48

Jaka jest pogoda?	What's the weather like?
Jest wietrzny dzień.	It's a windy day.
Jest deszczowy dzień.	It's a rainy day.
Jest słoneczny dzień.	It's a sunny day.
Jest zimno / ciepło.	It's cold / hot.
Jest bardzo zimno / gorąco.	It's freezing / boiling.

Carolina, Florida.

- Rząd (government): Kongres (Congress); Senat, Izba Reprezentantów (the Senate, the House of Representatives); prezydent (the president).
- Atrakcje turystyczne:

Atrakcje w Nowym Jorku: the Statue of Liberty, the Metropolitan Museum of Art, the Metropolitan Opera House, the Rockefeller Center, Manhattan, 5th Avenue, the Empire State Building, Central Park, the New York Stock Exchange, Ellis Island, Madison Square Gardens, the Chrysler Building.

Inne atrakcje: Hollywood (zachodnie wybrzeże), The Grand Canyon (zachód), Yellowstone National Park (północny zachód), Niagara Falls (północny wschód), Cape Canaveral (południowy wschód - stan Floryda), Disney World (Floryda).

15c.mp3 długość nagrania: 01:25

Australia (Australia)

- Stolica (capital): Canberra.
- Główne miasta (main cities): Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth, Adelaide, Darwin.
- Główne rzeki (main rivers): the Darling, the Murray.
- Powierzchnia (area): 7,7 mln km²
- Ludność (population): 21,2 mln mieszk. (2008).
- Jednostka monetarna (monetary unit): dolar australijski (Australian dollar).
- 6 stanów i 2 terytoria federalne.
- Atrakcje turystyczne: the Sydney Opera House, Sydney Harbour Bridge, the Royal National Park (okolice Sydney), Mount Kosciuszko (południowy wschód), Kakaduo National Park, the Darling Mountains.

15d.mp3 długość nagrania: 06:23

Zestawienie wybranych twórców anglojęzycznych i ich dzieł

Wielka Brytania

Literatura

Twórca	Nazwa dzieła i inne informacje
Geoffrey Chaucer	poeta, 1343-1400, The Canterbury Tales (XIV w.)
William Shakespeare	poeta, dramatopisarz, 1564-1616, Othello, Hamlet, Macbeth, Romeo and Juliet (pocz. XVII w.)
John Webster	dramatopisarz, 1578-1632, The White Devil (1612)
John Milton	poeta, 1608-1674, Paradise Lost (1667)
John Dryden	poeta, dramatopisarz, krytyk, 1631-1700, Absalom and Achitophel (1682)
Daniel Defoe	powieściopisarz, dziennikarz, 1660-1731, Robinson Crusoe (1719)
Jonathan Swift	poeta, satyryk, 1667-1745, Gulliver's Travels (1726)
Alexander Pope	poeta, 1688-1744, The Essay on Man (1734)
William Wordsworth	poeta, 1770-1850, Lyrical Ballads (1798)
Jane Austen	powieściopisarka, 1775-1817, Pride and Prejudice (1813)
Charles Dickens	powieściopisarz, 1812-1870, Great Expectations (1861)
Sir Arthur Conan Doyle	pisarz, lekarz, 1859-1930, The Sign of the Four (1890); postać Sherlocka Holmes'a
Joseph Conrad	powieściopisarz, 1857-1924, ur. w Polsce, Lord Jim (1900)
James Joyce	powieściopisarz, poeta, 1882-1941, Ulysses (1922)
Alexander Milne	pisarz, literatura dla dzieci, 1882-1956, Winnie-the-Pooh (1926)
pseud. George Orwell (Eric Arthur Blair)	powieściopisarz, eseista, krytyk, 1903-1950, Animal Farm (1945)
William Golding	powieściopisarz, 1911-1993, Lord of the Flies (1954)
Doris Lessing	powieściopisarka, ur. 1919, The Golden Notebook (1962), The Summer Before the Dark (1973), The Cleft (2007)
Joanne Rowling	pisarka, seria Harry Potter (1997...)

20	no	żaden
21	nobody, no one	nikt
22	none	nikt, żaden
23	nothing	nic
24	nowhere	nigdzie
25	one	pewien, jakiś
26	other	inny
27	others	inni (po <i>others</i> nie ma rzeczownika)
28	somebody, someone	ktoś
29	something	coś
30	somewhere	gdzieś

03:27

Zaimki wskazujące

this	ten, ta
that	tamten, tamta
these	te, ci
those	tamte, tamci
here	tutaj
there	tam
then	wtedy

Zaimki pytające

how	jak
what	co, jaki
where	gdzie
when	kiedy
which	który
who	kto
whose	czyj, który
why	dlaczego, czemu

16f.mp3 długość nagrania: 08:27

Określanie czasu

Godziny

Pytanie o godzinę to:

What time is it? *lub* What's the time?

Możemy zapytać bardziej formalnie:

Have you got the time? *lub* Could you tell me the time?

(Have you got/Do you have the time on you?)

Godzinę możemy podawać na dwa sposoby:

- tak jak mówimy w języku polskim czytając z wyświetlacza na zegarku elektronicznym:
9:05 – nine (*oh*) five
10:36 – ten thirty-six
2:49 – two forty-nine
- stosując angielskie słówka *past* (po) lub *to* (za/do), *half past* (wpół do; a w dosłownym tłumaczeniu *pół po*) i *a quarter* (kwadrans).
9:05 – five (minutes) past nine
10:36 – twenty four (minutes) to eleven
2:49 – eleven (minutes) to three
3:30 – half past three (dosłownie: pół (half) po trzeciej (past three) = wpół do czwartej.
W języku potocznym *past* często jest opuszczane – half three = half past three)
5:30 – half past five (dosłownie: pół po piątej = wpół do szóstej)
6:15 – a quarter (kwadrans) past six

Anglicy zazwyczaj używają pierwszego sposobu, jeśli podawane minuty są wielokrotnością pięciu, np. 5:20, 8:35 itd. Powiedzą więc raczej *five twenty* zamiast *twenty past five*.

Wyrażenie *o'clock* stosujemy tylko w przypadku pełnych godzin.

I'm getting up at *six o'clock*, a nie: *six ten o'clock*.

Amerykanie często stosują *after* zamiast *past* w znaczeniu *po którejś godzinie* (eleven past five = eleven after five). Ponadto zamiast *to* (za/do) stosują również *of*, *before*